

תיקון החלטה מס. 1096 של הממשלה מיום 27.11.2023

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס' 241 מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2023 ואילך" ולהחלטה מס' 1096 מיום 27 בנובמבר 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2023 - תיקון החלטות ממשלה" (להלן – **החלטה 1096**) לקבוע כדלקמן:

1. לתקן את נספח א' להחלטה 1096 כך שבמקום:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206703	מינהל החינוך הדתי	19,530	מענה תקציבי למאפיינים הייחודיים של החמ"ד, סיוע לרשתות חינוך בחמ"ד, תגבור שעות לימוד במקצועות יהדות בחינוך – יסודי
חינוך	206703	מינהל החינוך הדתי	2,196	חמ"ד, פעילות לא פורמלית, סמינריונים

יבוא:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206703	מינהל החינוך הדתי	16,726	חמ"ד פעילות לא פורמלית, סמינריונים

2. לתקן את נספח ג' להחלטה 1096 כך שבמקום:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
משימות לאומיות	045213	משרד ההתיישבות	40,000	צח"י - צוות חירום יישובי

יבוא:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
משימות לאומיות	045213	משרד ההתיישבות	20,000	צח"י - צוות חירום יישובי

3. להטיל על משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, באמצעות החטיבה להתיישבות בהתאם לסמכות לפי סעיף 21 להחלטה מס' 1998 מיום 9 באוקטובר 2016, להקצות סכום של 15 מיליון ש"ח בשנת 2023, מתוך הסכומים שהוקצו לטובת "חברה וקליטה ביישוב הכפרי"

כמפורט בנספח ג' להחלטה 1096 לצורך ביצוע הפעולות הבאות בפריסה ארצית לכלל הרשויות המקומיות וזאת בעקבות הצרכים שעלו עקב מלחמת חרבות ברזל:

א. השקעה בחברה וקהילה – רכישת שירותים מקצועיים, לרבות אבחון, הדרכה, הכנת סקרים, תמיכה בפעולות להעצמת החוסן הקהילתי ועוד.

ב. השתתפות בעלות העסקת מנהל קהילה במקרים מיוחדים בהם מצבו הייחודי והתפקודי של היישוב מצדיק זאת.

ג. קידום קליטת מתיישבים חדשים.

ד. שמירה על רציפות תפקודית של מערכות קהילתיות.

ה. תמיכה במועצות מפותות ובמועצות מארחות.

ו. תמיכה במועצות מאוימות.

חלוקת התקצוב לרשויות השונות תיעשה על בסיס קריטריונים שוויוניים שיקבעו על ידי משרד המשימות הלאומיות על בסיס מידת המאוימות, כמות התושבים הנקלטים, ומצבו הסוציאקונומי של היישוב וזאת בתיאום עם משרד הפנים ובשים לב לסכומים שהוקצו על ידו למטרות האמורות.

4. במטרה להגביר את הביטחון ביהודה ושומרון, להטיל על משרד המשימות הלאומיות וההתיישבות בהנחיית הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון, באמצעות החטיבה להתיישבות, להקצות סכום של 75 מיליון ש"ח בשנת 2023 לטובת ביצוע פעולות בתחום אספקת רכיבי ביטחון להתיישבות הצעירה ביהודה ושומרון ואשר לא תוקצבו על ידי משרד הביטחון. רכיבי הביטחון האמורים יאושרו בידי היועצת המשפטית לממשלה או מי מטעמה ויוקצו בהתאם לאמות מידה שוויוניות בהתאם לצורך שייקבע ע"י הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון כאמור.

5. לתקן את סעיף 15(ב) להחלטה 1096 כך שבמקום "עבור מענקי פיתוח" יבוא "עבור פעילות ופיתוח".

6. למען הסר ספק, על החלטה זו יחול האמור בסעיף 13 להחלטה 1096.

דברי הסבר

ביום 27 בנובמבר 2023, יחד עם אישור הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2023, התקבלה החלטת ממשלה מס' 1096 (להלן – **החלטה 1096**), אשר תיקנה את החלטת ממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 שעניינה ביישום הסכמים קואליציוניים בשנות הכספים 2023 ו-2024 (להלן – **החלטה 511**). במסגרת החלטה 1096 שוקפו כלל הסכומים המוקצים בשנת 2023 לטובת הסכמים קואליציוניים, בין אם כבר הוקצו לתקנות הייעודיות ובין אם לאו. במסגרת החלטה 1096 התווספו שני נספחים נוספים מעבר לנספח א' שצורף להחלטה 511. נספח ב' להחלטה 1096 משקף את הסכומים שהוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים במסגרת אישור התקציב לשנת 2023 בוועדת הכספים בחודש מאי 2023. נספח ג' להחלטה 1096 כלל סכומים נוספים ליישום הסכמים קואליציוניים, אשר לא הייתה לגביהם החלטת ממשלה מפורטת או סיכום תקציבי בינמשרדי שגיבשו גורמי המקצוע במשרדים השונים עם גורמי המקצוע באגף התקציבים במשרד האוצר ועל כן לא התבצעה עבודת מטה מקצועית ביחס לסכומים האמורים. על הקצאת הכספים האמורים חלה הנחיית היועצת משפטית לממשלה מס' 1.1801 (להלן – **הנחיה 1.1801**).

לסעיף 1

כעת מוצע לבצע הסטות בסכומים שהוקצו למשרד החינוך במסגרת החלטה 1096 הכלולים בנספח א' להחלטה האמורה, ולהעביר סכום של 14,530 מיליון ש"ח שהוקצו לטובת מינהל החינוך הדתי במשרד החינוך עבור "מענה תקציבי למאפיינים הייחודיים של החמ"ד, סיוע לרשתות חינוך בחמ"ד, תגבור שעות לימוד במקצועות יהדות בחינוך – יסודי", לטובת "חמ"ד, פעילות לא פורמלית, סמינריונים".

לסעיף 2

מוצע להפחית את הסכום שהוקצה במסגרת נספח ג' למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות לטובת "צח"י - צוות חירום יישובי", מ-40 מיליון ש"ח ל-20 מיליון ש"ח. יצוין כי 20 מיליון ש"ח כאמור כבר הועברו לתקנה הייעודית בתקציב משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות לאחר קבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית בהתאם לנדרש ויחולקו בפריסה ארצית.

לסעיף 3

להטיל על משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, באמצעות החטיבה להתיישבות, להקצות סכום של 15 מיליון ש"ח בשנת 2023, מתוך הסכומים שהוקצו לטובת "חברה וקליטה ביישוב הכפרי" כמפורט בנספח ג' להחלטה 1096 לצורך ביצוע הפעולות הבאות בפריסה ארצית לכלל הרשויות המקומיות וזאת בעקבות הצרכים שעלו עקב מלחמת חרבות ברזל:

א. השקעה בחברה וקהילה – רכישת שירותים מקצועיים, לרבות אבחון, הדרכה, הכנת סקרים, תמיכה בפעולות להעצמת החוסן הקהילתי ועוד.

ב. השתתפות בעלות העסקת מנהל קהילה במקרים מיוחדים בהם מצבו הייחודי והתפקודי של היישוב מצדיק זאת.

ג. קידום קליטת מתיישבים חדשים.

ד. שמירה על רציפות תפקודית של מערכות קהילתיות - שימור בעלי התפקידים והנהגת היישוב הנדרשת לתפקד ע"י סדר יום ברור וכל המערכות שמאפשרות ערבות הדדית ותפקוד קהילתי שיתקיימו כסדרן (ועדות, רכזים בתחומים שונים בתחומי קהילה, נוער, מתאמי קשר וכו', מנגנוני היישוב, חינוך בלתי פורמאלי וכו').

ה. תמיכה במועצות מפותות ובמועצות מארחות. מתן איש מקצוע מלווה קהילתי אשר יתמוך בהתמודדות וביכולת של היישובים לקבל החלטות מושכלות. וכן היכולת לשמור

על הקהילות והייחודיות שלהם הן של הקהילה הקולטת והן המפונות. (ישוב מארח נדרש לתת מענה לקהילה שלו וגם לישוב המפונה). פעולה זו ניתנת גם ברמת המועצה וגם ברמת הקהילה.

1. תמיכה במועצות מאוימות. מועצות מאוימות הן מועצות שבמסגרתן יישובים מאוימים (ביטחונית) בהתאם להגדרתם ככאלו בהחלטת ממשלה 919. אופי התמיכה הוא דומה ביחס למועצות מארחות ומפונות שכן גם יישובים במועצות אלו חויים קשיים בעצימות גבוהה במצב מלחמתי וביטחוני בכל הנוגע להיבטים קהילתיים ודורשים פעולות לחיזוק החוסן, פעולות הפגה, תגבור של בעלי התפקיד וייעוץ/סדנאות לבעלי התפקיד המחליפים (שכן שיעור ניכר מבעלי התפקיד מגויסים). כמו כן, בשל המצב, כיום יש דרישה של רכזים גם בישובים שעד היום לא היו מעוניינים בזה.
2. תמיכה בתפקדי חרום בקהילה בעת משבר על ידי הדרכה, הכשרה ותרגול.

משרד ההתיישבות יפעל באמצעות החטיבה להתיישבות בהתאם לאמור בהחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 9 באוקטובר 2016 וחלוקת התקצוב ליישובים השונים תעשה על בסיס קריטריונים שוויוניים שיקבעו על ידי המשרד, על בסיס כמות התושבים הנקלטים, מצבו הסוציאקונומי של היישוב ומידת המאוימות. זאת בתיאום עם משרד הפנים ובשים לב לסכומים שהוקצו על ידו למטרות האמורות.

לסעיף 4

עוד מוצע, במטרה להגביר את הביטחון ביהודה ושומרון, להטיל על משרד המשימות הלאומיות וההתיישבות בהנחיית הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון, באמצעות החטיבה להתיישבות, להקצות סכום של 75 מיליון ש"ח בשנת 2023 לטובת ביצוע פעולות בתחום אספקת רכיבי ביטחון להתיישבות הצעירה ביהודה ושומרון ואשר לא תוקצבו על ידי משרד הביטחון. רכיבי הביטחון האמורים יאושרו בידי היועצת המשפטית לממשלה או מי מטעמה ויוקצו בהתאם לאמות מידה שוויוניות בהתאם לצורך שייקבע ע"י הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון כאמור.

לסעיף 6

מאחר שהסכומים האמורים בהצעת החלטה זו מקורם ביישום הסכמים פוליטיים הרי שחלים על הקצאתם כל ההוראות הקבועות בסעיף 13 להחלטה 1096 והנחייה 1.1801.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

כמפורט בדברי ההסבר.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

עמדת שר החינוך-

עמדת השרה להתיישבות ומשימות לאומיות -

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 ;

החלטה מס' 1096 מיום 27 בנובמבר 2023

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי: הצהרתי

תחום פעולה עיקרי: אחר

מגיש: שר האוצר

ח' בטבת התשפ"ד
20 בדצמבר 2023

תיקון החלטה מס. 1096 של הממשלה מיום 27.11.2023

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס' 241 מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2023 ואילך" ולהחלטה מס' 1096 מיום 27 בנובמבר 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2023 - תיקון החלטות ממשלה" (להלן – **החלטה 1096**) לקבוע כדלקמן:

1. לתקן את נספח א' להחלטה 1096 כך שבמקום:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206703	מינהל החינוך הדתי	19,530	מענה תקציבי למאפיינים הייחודיים של החמ"ד, סיוע לרשתות חינוך בחמ"ד, תגבור שעות לימוד במקצועות יהדות בחינוך – יסודי
חינוך	206703	מינהל החינוך הדתי	2,196	חמ"ד פעילות לא פורמלית, סמינריונים

יבוא:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206703	מינהל החינוך הדתי	16,726	חמ"ד פעילות לא פורמלית, סמינריונים

2. לתקן את נספח ג' להחלטה 1096 כך שבמקום:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
משימות לאומיות	045213	משרד ההתיישבות	40,000	צח"י - צוות חירום יישובי

יבוא:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
משימות לאומיות	045213	משרד ההתיישבות	20,000	צח"י - צוות חירום יישובי

3. להטיל על משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, באמצעות החטיבה להתיישבות בהתאם לסמכות לפי סעיף 21 להחלטה מס' 1998 מיום 9 באוקטובר 2016, להקצות סכום של 15 מיליון ש"ח בשנת 2023, מתוך הסכומים שהוקצו לטובת "חברה וקליטה ביישוב הכפרי"

כמפורט בנספח ג' להחלטה 1096 לצורך ביצוע הפעולות הבאות בפריסה ארצית לכלל הרשויות המקומיות וזאת בעקבות הצרכים שעלו עקב מלחמת חרבות ברזל:

א. השקעה בחברה וקהילה – רכישת שירותים מקצועיים, לרבות אבחון, הדרכה, הכנת סקרים, תמיכה בפעולות להעצמת החוסן הקהילתי ועוד.

ב. השתתפות בעלות העסקת מנהל קהילה במקרים מיוחדים בהם מצבו הייחודי והתפקודי של היישוב מצדיק זאת.

ג. קידום קליטת מתיישבים חדשים.

ד. שמירה על רציפות תפקודית של מערכות קהילתיות.

ה. תמיכה במועצות מפותות ובמועצות מארחות.

ו. תמיכה במועצות מאוימות.

חלוקת התקצוב לרשויות השונות תיעשה על בסיס קריטריונים שוויוניים שיקבעו על ידי משרד המשימות הלאומיות על בסיס מידת המאוימות, כמות התושבים הנקלטים, ומצבו הסוציאקונומי של היישוב וזאת בתיאום עם משרד הפנים ובשים לב לסכומים שהוקצו על ידו למטרות האמורות.

4. במטרה להגביר את הביטחון ביהודה ושומרון, להטיל על משרד המשימות הלאומיות וההתיישבות בהנחיית הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון, באמצעות החטיבה להתיישבות, להקצות סכום של 75 מיליון ש"ח בשנת 2023 לטובת ביצוע פעולות בתחום אספקת רכיבי ביטחון להתיישבות הצעירה ביהודה ושומרון ואשר לא תוקצבו על ידי משרד הביטחון. רכיבי הביטחון האמורים יאושרו בידי היועצת המשפטית לממשלה או מי מטעמה ויוקצו בהתאם לאמות מידה שוויוניות בהתאם לצורך שייקבע ע"י הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון כאמור.

5. לתקן את סעיף 15(ב) להחלטה 1096 כך שבמקום "עבור מענקי פיתוח" יבוא "עבור פעילות ופיתוח".

6. למען הסר ספק, על החלטה זו יחול האמור בסעיף 13 להחלטה 1096.

דברי הסבר

ביום 27 בנובמבר 2023, יחד עם אישור הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2023, התקבלה החלטת ממשלה מס' 1096 (להלן – **החלטה 1096**), אשר תיקנה את החלטת ממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 שעניינה ביישום הסכמים קואליציוניים בשנות הכספים 2023 ו-2024 (להלן – **החלטה 511**). במסגרת החלטה 1096 שוקפו כלל הסכומים המוקצים בשנת 2023 לטובת הסכמים קואליציוניים, בין אם כבר הוקצו לתקנות הייעודיות ובין אם לאו. במסגרת החלטה 1096 התווספו שני נספחים נוספים מעבר לנספח א' שצורף להחלטה 511. נספח ב' להחלטה 1096 משקף את הסכומים שהוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים במסגרת אישור התקציב לשנת 2023 בוועדת הכספים בחודש מאי 2023. נספח ג' להחלטה 1096 כלל סכומים נוספים ליישום הסכמים קואליציוניים, אשר לא הייתה לגביהם החלטת ממשלה מפורטת או סיכום תקציבי בינמשרדי שגיבשו גורמי המקצוע במשרדים השונים עם גורמי המקצוע באגף התקציבים במשרד האוצר ועל כן לא התבצעה עבודת מטה מקצועית ביחס לסכומים האמורים. על הקצאת הכספים האמורים חלה הנחיית היועצת משפטית לממשלה מס' 1.1801 (להלן – **הנחיה 1.1801**).

לסעיף 1

כעת מוצע לבצע הסטות בסכומים שהוקצו למשרד החינוך במסגרת החלטה 1096 הכלולים בנספח א' להחלטה האמורה, ולהעביר סכום של 14,530 מיליון ש"ח שהוקצו לטובת מינהל החינוך הדתי במשרד החינוך עבור "מענה תקציבי למאפיינים הייחודיים של החמ"ד, סיוע לרשתות חינוך בחמ"ד, תגבור שעות לימוד במקצועות יהדות בחינוך – יסודי", לטובת "חמ"ד, פעילות לא פורמלית, סמינריונים".

לסעיף 2

מוצע להפחית את הסכום שהוקצה במסגרת נספח ג' למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות לטובת "צח"י - צוות חירום יישובי", מ-40 מיליון ש"ח ל-20 מיליון ש"ח. יצוין כי 20 מיליון ש"ח כאמור כבר הועברו לתקנה הייעודית בתקציב משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות לאחר קבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית בהתאם לנדרש ויחולקו בפריסה ארצית.

לסעיף 3

להטיל על משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות, באמצעות החטיבה להתיישבות, להקצות סכום של 15 מיליון ש"ח בשנת 2023, מתוך הסכומים שהוקצו לטובת "חברה וקליטה ביישוב הכפרי" כמפורט בנספח ג' להחלטה 1096 לצורך ביצוע הפעולות הבאות בפריסה ארצית לכלל הרשויות המקומיות וזאת בעקבות הצרכים שעלו עקב מלחמת חרבות ברזל:

- א. השקעה בחברה וקהילה – רכישת שירותים מקצועיים, לרבות אבחון, הדרכה, הכנת סקרים, תמיכה בפעולות להעצמת החוסן הקהילתי ועוד.
- ב. השתתפות בעלות העסקת מנהל קהילה במקרים מיוחדים בהם מצבו הייחודי והתפקודי של היישוב מצדיק זאת.
- ג. קידום קליטת מתיישבים חדשים.
- ד. שמירה על רציפות תפקודית של מערכות קהילתיות - שימור בעלי התפקידים והנהגת הישוב הנדרשת לתפקד ע"י סדר יום ברור וכל המערכות שמאפשרות ערבות הדדית ותפקוד קהילתי שיתקיימו כסדרן (ועדות, רכזים בתחומים שונים בתחומי קהילה, נוער, מתאמי קשר וכו', מנגנוני הישוב, חינוך בלתי פורמאלי וכו').
- ה. תמיכה במועצות מפותות ובמועצות מארחות. מתן איש מקצוע מלווה קהילתי אשר יתמוך בהתמודדות וביכולת של היישובים לקבל החלטות מושכלות. וכן היכולת לשמור

על הקהילות והייחודיות שלהם הן של הקהילה הקולטת והן המפונות. (ישוב מארח נדרש לתת מענה לקהילה שלו וגם לישוב המפונה). פעולה זו ניתנת גם ברמת המועצה וגם ברמת הקהילה.

1. תמיכה במועצות מאוימות. מועצות מאוימות הן מועצות שבמסגרתן יישובים מאוימים (ביטחונית) בהתאם להגדרתם ככאלו בהחלטת ממשלה 919. אופי התמיכה הוא דומה ביחס למועצות מארחות ומפונות שכן גם יישובים במועצות אלו חויים קשיים בעצימות גבוהה במצב מלחמתי וביטחוני בכל הנוגע להיבטים קהילתיים ודורשים פעולות לחיזוק החוסן, פעולות הפגה, תגבור של בעלי התפקיד וייעוץ/סדנאות לבעלי התפקיד המחליפים (שכן שיעור ניכר מבעלי התפקיד מגויסים). כמו כן, בשל המצב, כיום יש דרישה של רכזים גם ביישובים שעד היום לא היו מעוניינים בזה.
2. תמיכה בתפקדי חרום בקהילה בעת משבר על ידי הדרכה, הכשרה ותרגול.

משרד ההתיישבות יפעל באמצעות החטיבה להתיישבות בהתאם לאמור בהחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 9 באוקטובר 2016 וחלוקת התקצוב ליישובים השונים תעשה על בסיס קריטריונים שוויוניים שיקבעו על ידי המשרד, על בסיס כמות התושבים הנקלטים, מצבו הסוציאקונומי של היישוב ומידת המאוימות. זאת בתיאום עם משרד הפנים ובשים לב לסכומים שהוקצו על ידו למטרות האמורות.

לסעיף 4

עוד מוצע, במטרה להגביר את הביטחון ביהודה ושומרון, להטיל על משרד המשימות הלאומיות וההתיישבות בהנחיית הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון, באמצעות החטיבה להתיישבות, להקצות סכום של 75 מיליון ש"ח בשנת 2023 לטובת ביצוע פעולות בתחום אספקת רכיבי ביטחון להתיישבות הצעירה ביהודה ושומרון ואשר לא תוקצבו על ידי משרד הביטחון. רכיבי הביטחון האמורים יאושרו בידי היועצת המשפטית לממשלה או מי מטעמה ויוקצו בהתאם לאמות מידה שוויוניות בהתאם לצורך שייקבע ע"י הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון כאמור.

לסעיף 6

מאחר שהסכומים האמורים בהצעת החלטה זו מקורם ביישום הסכמים פוליטיים הרי שחלים על הקצאתם כל ההוראות הקבועות בסעיף 13 להחלטה 1096 והנחייה 1.1801.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

כמפורט בדברי ההסבר.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

עמדת שר החינוך-

עמדת השרה להתיישבות ומשימות לאומיות -

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 ;

החלטה מס' 1096 מיום 27 בנובמבר 2023

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי : הצהרתי

תחום פעולה עיקרי : אחר

מגיש : שר האוצר

ח' בטבת התשפ"ד
20 בדצמבר 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעות ההחלטה:

תיקון החלטה מס' 1096 מיום 27 בנובמבר 2023.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

ביום 27 בנובמבר 2023, יחד עם אישור הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2023, התקבלה החלטת ממשלה מס' 1096 (להלן – **החלטה 1096**), אשר תיקנה את החלטת ממשלה מס' 511 מיום 14 במאי 2023 שעניינה ביישום הסכמים קואליציוניים בשנות הכספים 2023 ו-2024 (להלן – **החלטה 511**). במסגרת החלטה 1096 שוקפו כלל הסכומים המוקצים בשנת 2023 לטובת הסכמים קואליציוניים, בין אם כבר הוקצו לתקנות הייעודיות ובין אם לאו. במסגרת החלטה 1096 התווספו שני נספחים נוספים מעבר לנספח א' שצורף להחלטה 511. נספח ב' להחלטה 1096 משקף את הסכומים שהוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים במסגרת אישור התקציב לשנת 2023 בוועדת הכספים בחודש מאי 2023. נספח ג' להחלטה 1096 כלל סכומים נוספים ליישום הסכמים קואליציוניים לבקשת שר האוצר, אשר לא הייתה לגביהם החלטת ממשלה מפורטת או סיכום תקציבי בינמשרדי שגיבשו גורמי המקצוע במשרדים השונים עם גורמי המקצוע משרד האוצר ועל כן ההקצאה לא נבחנה מקצועית ומשפטית לפני שנכללה בהחלטה 1096.

הרקע לעניין הוא הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 (להלן – **הנחיה 1.1801**) בעניין יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית. נקודת המוצא בהנחיה 1.1801 כי ההנחיה אינה חלה היכן שיש סיכום תקציבי בין דרגי המקצוע בין המשרדים. יתרה מזו, בהתאם להנחיה האמורה יש להקפיד שלא לשלב הסכמים פוליטיים תקציביים בסיכום מקצועי בין הדרגים המקצועיים במשרדים.

במסגרת נספח ג' להחלטה 1096 הוחלט, בין היתר, להקצות למשרד המשימות הלאומיות סכום של 75 מיליון ש"ח עבור **"מרכיבי ביטחון במרחב הכפרי"**; 40 מיליון ש"ח (אשר בהצעת ההחלטה מוצע להפחית ל-20 מיליון ש"ח) לטובת **"צח"י – צוות חירום יישובי"** ו-15 מיליון ש"ח לטובת **"חברה וקליטה בישוב הכפרי"**.

כעת, מוצעים במסגרת ההצעה שינויים בנספח ג' ובהחלטה 1096 כמפורט בדברי ההסבר להצעה וכמפורט להלן.

בהתאם להחלטה 511 והחלטה 1096 על מנת ליישם את הקצאת הכספים יש לעמוד בהוראות הנחיה 1.1801. כך, וכפי שצוין בהחלטות האמורות תנאי ליישומן הוא קבלת חוות דעת **מקצועית** של המשרד וחוות דעת **משפטית** של המשרד הרלוונטי בהתאם להנחיה 1.1801 ביחס לכל רכיבי ההחלטות האמורות לרבות לעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. בנוסף, וכפי שהובהר בהחלטות האמורות אין באזכורם של הגופים בהחלטות האמורות כדי לחייב את ההקצאות אשר כפופות לבדיקות מקצועיות ומשפטיות בהתאם להנחיה 1.1801. בהתאם לכך, העברת הסכומים המפורטים בהחלטות, בנספח א', נספח ב' ונספח ג' להחלטה 1096 לתקנות הייעודיות של אותם סכומים תותנה בבדיקה מקצועית של המשרד ובחוות דעת משפטית של היועץ המשפטי של המשרד הרלוונטי. עוד נקבע בהחלטות האמורות כי תקציבים אלה ייועדו לתקנות המקבילות לתקנות קיימות בחוק התקציב לשנת הכספים 2022 בהתאמות הנדרשות

הנובעות משינויים במבנה התקציב, וכי, ככלל, לא ייפתחו תקנות חדשות לשם תקצובם ובכפוף לשני אלה:

א. הביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים ובכפוף לכל דין.

ב. תקציב אשר יימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף למרכיב תוכנית הפעולה הקיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן למניעת כפל מקורות מימון.

בחוות הדעת המשפטית הנלווית להצעת ההחלטה 1096 ציינתי כי "מאחר שהצעת ההחלטה כוללת סכומים אשר ניתנה לגביהם חוות דעת משפטית ומקצועית וביניהם סכומים אשר בוצעו בפועל, על היועצים המשפטיים הרלוונטיים לאשרר את חוות הדעת שניתנו וזאת כתנאי להקצאה בפועל של סכומים שהועברו לתקנות הייעודיות אך טרם בוצעו.

בנוסף, הצעת ההחלטה לא הועברה להתייחסות גורמי המקצוע וליועצים המשפטיים בטרם הוגשה לאישור הממשלה. אשר על כן, קבלת חוות הדעת המקצועיות והמשפטיות הוא תנאי לקיום ההחלטה. בהתאם לכך, מובהר בהחלטה במפורש כי תנאי ליישום החלטה זו, הוא קבלת חוות דעת מקצועית של המשרד וחוות דעת משפטית של המשרד הרלוונטי, והכל בהתאם להנחיה 1.1801."

לחוות הדעת המשפטית האמורה צורפה התייחסותה של היועצת המשפטית לממשלה ולפיה "היועצת המשפטית לממשלה אינה מתנגדת לקידום הצעת ההחלטה אולם יובהר כי כלל ההקצאות הפרטניות כפופות לבחינה מקצועית ומשפטית בהתאם להנחיה 1.1801. ביחס ליתר הסכומים, כאמור לעיל, המשך הליכי הקצאת הסכומים לתקנות הייעודיות יותנה בעמידה בהנחיית היועצת 1.1801 ובהתאם לתנאים המפורטים לעיל."

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

כעת, עיקרה של הצעה זו כוללת העברה של חלק מהסכומים שפורטו כאמור בנספח ג' להצעת החלטת ממשלה חדשה. אלא שהסכומים האמורים אינם תוצר של סיכום תקציבי בין דרגי המקצוע במשרדים הרלבנטיים לתוכן ההחלטה לבין אגף התקציבים במשרד האוצר, ואין כל שינוי במעמדם של הכספים כפי שהיה בעת קבלת החלטה 1096. היינו: מדובר ביישום של סיכום פוליטי המהווה תיקון להחלטה 1096, שעניינה בסיכומים אלה, ועל כן הנחיה 1.1801 חלה עליהם. במצב דברים זה, אין בקבלת החלטת הממשלה המוצעת, כשלעצמה, כדי להוסיף על החלטה 1096 או לקדם את הפעולות הנדרשות לצורך העברת הכספים לתקנות הייעודיות, בלא הבחינה המשפטית והמקצועית וחוות הדעת התומכות בהתאם להנחיה 1.1801, והכל כמפורט להלן.

בהתאם להנחיה 1.1801 יישום הסכם פוליטי מחייב הפעלת שיקול דעת פרטני המחויב בכל כללי המשפט המנהלי, לרבות בחינת ההיבטים המשפטיים והמקצועיים של ההסכם עובר ליישום. יישום ההסכמים הפוליטיים שבהם עוסקת הנחיה 1.1801 נדרש לעמוד בכל הוראות הדין - הוראות החוק המסמך, הפסיקה ועקרונות היסוד של המשפט המנהלי, בנוסף להוראות ההנחיה. מכאן שאין בעצם כריתת ההסכם או קבלת החלטת ממשלה ביחס אליו כדי להכשיר את תכנו או לחייב את ביצועו ויישום כפוף לכלל הוראות הדין.

עוד מובהר בהנחיה 1.1801 כי על פקיד הציבור העוסק ביישום ההסכם לקבל הוראות אך ורק מגורם מוסמך על פי דין וכי לא תתקבלנה הוראות, הבהרות או הנחיות בעניין זה מגורמים לא מוסמכים. גורמים פוליטיים כמו חברי כנסת, סיעות הכנסת, שרים או סגני שרים שאינם מכהנים במשרד ממנו מועבר התקציב, או במשרד אליו הוקצה התקציב, אינם גורם מוסמך על פי דין ולכן לא ייקחו חלק ביישום ההסכם ולא יתקבלו מהם הנחיות או הבהרות לעניין הקצאת הכספים והשימוש בהם. בהתאם להנחיה 1.1801 הקניית יכולת הכרעה או מעורבות לגורמים לא מוסמכים משבשת את פעולתה של הרשות ומחלישה את יכולת הפיקוח על תקציב המדינה. בהקשר זה מבהירה ההנחיה כי מעורבות גורמים לא מוסמכים ביישום עלולה להיות מנוצלת לרעה.

כאמור, בהתאם להנחיה 1.1801, להחלטה 511, להחלטה 1096 ולחוות הדעת שהוגשו יחד עם ההחלטות האמורות - **תנאי ליישום ההחלטות האמורות הוא קבלת חוות דעת מקצועית של המשרד וחוות דעת משפטית של המשרד הרלוונטי בהתאם להנחיה 1.1801 ביחס לכל רכיבי ההחלטות האמורות לרבות לעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. כך גם אין בדיקה כי התקציבים בהחלטה אינם מממנים פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר בידי משרד אחר.**

משכך, תנאי להקצאתם הוא קבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית של המשרד הרלוונטי, המתייחסת לכלל ההיבטים המפורטים לעיל, ביחס לתקינות ההקצאה. אין בהבאת הסכומים האלה, בשנית, לאישור הממשלה, כדי לעקוף את ההליכים הנדרשים בהנחיה 1.1801, והם אינם מייתרים את חוות הדעת המשפטיות והמקצועיות כאמור.

בכל הקשור להעברת הכספים למשרד החינוך –

לאחר תיקון הצעת ההחלטה נותר לגבי משרד החינוך מרכיב "מינהל החינוך הדתי". בהתאם לאמור, מוצע להעביר סכום של 16.726 מיליון ₪ בחינוך הממלכתי הדתי מהחינוך היסודי לחטיבה העליונה. לנוכח האמור בחוות הדעת המשפטית של היועצת המשפטית של משרד החינוך אין מניעה להעברת התקצוב לתקנה הייעודית. עם זאת, ככל שלקראת דיוני התקציב הבאים ההקצאה האמורה תחזור על עצמה בסכומים דומים (או גדולים מכך) נדמה שיהיה צורך לערוך בחינה משפטית מעמיקה יותר של ההקצאה בהיבטי השוויון.

בכל הקשור להעברת הכספים למשרד למשימות לאומיות -

במסגרת הצעת ההחלטה המתוקנת מוצע להפחית את הסכום שהוקצה לטובת "צח"י – צוות חירום יישובי", מארבעים מיליון ש"ח ל-20 מיליון ש"ח, כאשר 20 מיליון ש"ח שהוקצו למשרד המשימות הלאומיות הועברו לתקנה הייעודית לאחר קבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית בהתאם לנדרש כאמור ויחולקו בפריסה ארצית.

לאחר תיקון הצעת ההחלטה מוצע כי הסכומים שמבוקש להקצות למשרד למשימות לאומיות לטובת "פעולות חברה וקליטה" יוקצו על ידי משרד המשימות הלאומיות, באמצעות החטיבה להתיישבות, בפריסה ארצית לכלל הרשויות המקומיות במדינת ישראל, וזאת על בסיס קריטריונים שוויוניים שיקבעו על ידי משרד המשימות הלאומיות על בסיס מידת המאוימות, כמות התושבים הנקלטים, ומצבו הסוציואקונומי של היישוב וזאת בתיאום עם משרד הפנים בשים לב לסכומים שהוקצו על ידו למטרות האמורות.

יצוין כי בהתאם לסעיף 21 להחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 9 באוקטובר 2016 :

"תחום פעולתה הגיאוגרפי של החטיבה לעניין החלטה זו הוא תחום ההתיישבות הכפרית – חקלאית וקהילתית. תחום זה כולל את כלל היישובים הכפריים בהתאם להגדרת יישוב כפרי על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וכן יישובים המצויים בתחום סמכות מועצות אזוריות. מתן עדיפות לאזורים או יישובים מסוימים בפעילות החטיבה, מותנית בקבלת החלטת ממשלה בהתאם לקבוע בפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו- 2010), תשס"ט-2009, שעניינו אזורי עדיפות לאומית."

בהתאם לכך רשאית החטיבה להתיישבות לפעול בכלל אזורי המדינה בתחום ההתיישבות הכפרית-חקלאית וקהילתית.

יצוין כי סיוע תקציבי לרשויות מקומיות שקלטו מפונים ומתפנים בהיקפים משמעותיים ניתן במסגרת החלטה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023, שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה (להלן – **החלטה 987**) והחלטה מס' 1086 מיום 27 בנובמבר 2023, שעניינה הקצאת תקציבים לרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע בהתמודדות עם מצב החירום ותיקון החלטות ממשלה (להלן – **החלטה 1086**), כאשר החלוקה בין הרשויות המקומיות תיעשה בהתאם לתבחינים שקבעו משרד האוצר ומשרד הפנים.

מובן כי יש לשקול את האמור בעת קביעת הקריטריונים להקצאה וכי על ההקצאה להתבצע בהתאם להוראות בהנחיה 1.1801 ובהחלטה 511 ו- 1096 שלפיה תקציב שיימצא כי נועד למימון סוג פעילות שממומן על ידי משרד אחר יצורף למרכיב תוכנית הפעולה הקיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן למניעת כפל מקורות מימון.

בנוסף, במסגרת ההקצאה ייבחן הצורך של חיזוק החוסן האזרחי-ביטחוני של מדינת ישראל, בכלל הרשויות המקומיות וייעשה תכלול של הצרכים בכל אזורי הארץ והכל בשים לב לצרכים שנוצרו אגב המלחמה ובשים לב לתקציבים שכבר הוקצו בעניין זה.

כך למשל, בהחלטת ממשלה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023, שעניינה הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום (להלן – **החלטה 998**), הוקצו תקציבים לתקציב השוטף של הרשויות המקומיות אשר נמצא כי נזקקות לסיוע במימון הוצאות החירום שלהן בעקבות המלחמה, לרבות הצטיידות חיונית, כאשר תקציב זה חולק בין הרשויות המקומיות בהתאם לתבחינים שנקבעו על ידי משרד האוצר ומשרד הפנים. לכן, בעת ההקצאה נדרש לבחון אם נעשתה הקצאה בפועל לאותן רשויות בהתאם לתבחינים שנקבעו ולתת את הדעת לשאלת כפל המימון בהתאם להנחיה 1.1801 ולהחלטה 511, להחלטה 1096, ובפועל, על מנת שלא ימומנו חלק מהוצאותיהן בכפל.

ביחס לסכום שמבוקש להקצות לטובת **"מרכיבי ביטחון במרחב הכפרי"**, באמצעות החטיבה להתיישבות, צוין בחוות הדעת של היועצת המשפטית של משרד למשימות לאומיות כי **"עקב החמרה במצב הביטחוני בהתיישבות הצעירה וביתר האזורים במרחב הפעילות של החטיבה, עולה הצורך להגביר את הפעולות אותם החלה החטיבה כבר בשנת 2022 בנושא תשתיות חיוניות ומרכיבי בטחון ובהם גדרות, שערים, קווי תאורה, חשמל, מצלמות וכדומה שאינם**

מתוקצבים על ידי משרדי ממשלה אחרים והכל בהתאם למדיניות הממשלה ועל פי דין.”
לעניין זה אף צורפה עמדת ראש היחידה להתיישבות ותשתית לאומית לפיה קיים פער גדול במרכיבי ביטחון בין ההתיישבות הצעירה ושאר הארץ וכי קיים צורך מבצעי דחוף להשלמתם לאור האיום הביטחוני.

ההצעה האמורה כרוכה בקשיים שונים. מדובר בתקצוב מאחזים שמעמדם לא הוסדר (המכונים: “ההתיישבות הצעירה”), ובשים לב לעמדות השונות שהציגה המדינה בעבר בבית המשפט העליון, נבחנו על ידי המשנים ליועצת המשפטית לממשלה סוגיות תקצוב רכיבי ביטחון והוחלט כי ניתן לאשר מרכיבי ביטחון נתיקים לחלוטין. לנוכח האמור יש צורך לבצע בחינה מדוקדקת של כל אחד מהרכיבים ולאשרם מול המשנים ליועצת המשפטית לממשלה בטרם ביצוע הפניה לוועדת הכספים של הכנסת לצורך ביצוע ההעברה התקציבית. כך, לא ניתן יהיה לכלול רכיבים שאינם בגדר “רכיבי ביטחון נתיקים לחלוטין”.

יצוין כי בנוגע לרכיבים אלו, גורמי המקצוע באגף התקציבים סבורים כי לא התקבל פירוט מספק ביחס לצרכים ולסדרי העדיפויות מגורמי המטה ובפרט ממשרד הביטחון.

לנוכח קשיים שהיו בהצעת ההחלטה נערך בה תיקון כך שהקצאת הסכומים תהיה אך ורק לטובת ביצוע פעולות בתחום אספקת רכיבי ביטחון להתיישבות הצעירה, אשר לא תוקצבו על ידי משרד הביטחון ולפי הנחיית הגורמים המוסמכים במשרד הביטחון, בהתאם לאמות מידה שוויוניות שייקבעו על-ידי אותם גורמים. כן נקבע בהצעת ההחלטה כי רכיבי הביטחון יאושרו על ידי היועצת המשפטית לממשלה או מי מטעמה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועצת המשפטית של משרד החינוך ביחס לתיקונים הנוגעים לסכומים שהוקצו למשרד החינוך – מצורפת חוות הדעת. יצוין כי לנוכח תיקון הצעת ההחלטה החלק הרלוונטי בחוות הדעת בשלב זה הוא רק לגבי הקצאת הסכומים למינהל החינוך הדתי.

עמדת היועצת המשפטית של משרד משימות לאומיות באשר להקצאת הכספים למשרד למשימות לאומיות - מצורפת חוות הדעת.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

ביחס לתיקונים הנוגעים לסכומים שהוקצו למינהל החינוך הדתי במשרד החינוך בסך של 16.726 מיליון ש”ח - **אין מניעה משפטית להעברת הסכומים לתקנה הייעודית.**

ביחס להקצאת סכום של 75 מיליון ש”ח לרכיבי ביטחון בהתיישבות הצעירה, באמצעות המשרד למשימות לאומיות - בכפוף לאישור הרכיבים הפרטניים לפני הפניה לוועדת הכספים של הכנסת **אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.**

ביחס להקצאת סכום של 15 מיליון ש"ח למשרד למשימות לאומיות עבור "חברה וקהילה ולנוכח
התיקונים שנעשו בהצעת ההחלטה - אין מניעה משפטית להעברת הסכומים לתקנה הייעודית.

10. ס. נ. ג.

היועץ המשפטי, משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם



י"א טבת, תשפ"ד
23 דצמבר, 2023

לכבוד
עו"ד אסתי פלדמן
משרד האוצר

הנדון: תוספת לחוות דעת משפטית בעניין תקציב מלחמה המיועד לפעילות משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות באמצעות החטיבה בתחום "חברה וקליטה במגזר הכפרי" בשנת 2023

1. ביום 7.12.2023 הועברה חוות דעת משפטית, בין היתר, בנושא ייעוד תקציב של כספים קואלציוניים לצורך התקשרות עם ההסתדרות הציונית העולמית, לביצוע משימות באמצעות החטיבה להתיישבות. זאת, בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1801 בנושא "יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית". ביום 10.12.2023 הועברה תוספת לחוות הדעת המשפטית האמורה.

2. כעת נבקש להשלים התייחסותנו לתקציב המיועד לפעילות המשרד באמצעות החטיבה להתיישבות בסך של 15 מלש"ח לצורך העצמת הפעילות בתחום חברה וקהילה **לצרכים שעלו עקב מצב המלחמה** במגזר הכפרי בפריסה ארצית.

3. כאמור בדברי ההסבר על פעילות "חברה וקליטה ביישוב הכפרי" ביצוע הפעולות הבאות תהיינה בפריסה ארצית לכלל הרשויות המקומיות ותכלולנה:

- א. השקעה בחברה וקהילה – רכישת שירותים מקצועיים, לרבות אבחון, הדרכה, הכנת סקרים, תמיכה בפעולות להעצמת החוסן הקהילתי ועוד.
- ב. השתתפות בעלות העסקת מנהל קהילה במקרים מיוחדים בהם מצבו הייחודי והתפקודי של היישוב מצדיק זאת.
- ג. קידום קליטת מתיישבים חדשים.
- ד. שמירה על רציפות תפקודית של מערכות קהילתיות - שימור בעלי התפקידים והנהגת היישוב הנדרשת לתפקד ע"י סדר יום ברור וכל המערכות שמאפשרות ערבות הדדית ותפקוד קהילתי שיתקיימו כסדרן (ועדות, רכזים בתחומים שונים בתחומי קהילה, נוער, מתאמי קשר וכו', מנגנוני היישוב, חינוך בלתי פורמאלי וכו').
- ה. תמיכה במועצות מפותות ובמועצות מארחות. מתן איש מקצוע מלווה קהילתי אשר יתמוך בהתמודדות וביכולת של היישובים לקבל החלטות מושכלות. וכן היכולת לשמור על הקהילות והייחודיות שלהם הן של הקהילה הקולטת והן המפונות. (ישוב מארח נדרש לתת מענה לקהילה שלו וגם לישוב המפונה). פעולה זו ניתנת גם ברמת המועצה וגם ברמת הקהילה.
- ו. תמיכה במועצות מאוימות. מועצות מאוימות הן מועצות שבמסגרתן יישובים מאוימים (ביטחוניים) בהתאם להגדרתם ככאלו בהחלטת ממשלה 919. אופי התמיכה הוא דומה ביחס למועצות מארחות ומפונות שכן גם יישובים במועצות אלו חווים קשיים בעצימות גבוהה במצב מלחמתי וביטחוני בכל הנוגע להיבטים קהילתיים ודורשים פעולות לחיזוק החוסן, פעולות הפגה, תגבור של בעלי התפקיד וייעוץ/סדנאות לבעלי התפקיד המחליפים



היועצת המשפטית

(שכן שיעור ניכר מבעלי התפקיד מגויסים). כמו כן, בשל המצב, כיום יש דרישה של רכזים גם בישובים שעד היום לא היו מעוניינים בזה.

משרד ההתיישבות יפעל באמצעות החטיבה להתיישבות בהתאם לאמור בהחלטת ממשלה 1998 מיום 09.10.2016 וחלוקת התקצוב ליישובים השונים תעשה על בסיס קריטריונים שוויוניים שיקבעו על ידי המשרד, על בסיס כמות התושבים הנקלטים, מצבו הסוציאקונומי של היישוב ומידת המאוימות. זאת בשים לב לסכומים שהוקצו על ידי משרד הפנים למטרות האמורות.

4. לשאלת פעילות החטיבה בישובים הכפריים, על פי החלטת ממשלה 1998 בעניין "אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים שבין ממשלת ישראל לבין החטיבה להתיישבות" מיום 09.10.2016, הפעילות מיועדת להתבצע בתחום ההתיישבות הכפרית – חקלאית וקהילתית. תחום זה כולל את כלל היישובים הכפריים בהתאם להגדרת יישוב כפרי על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וכן יישובים המצויים בתחום סמכות מועצות אזוריות.

5. נזכיר בתמצית כי בהתאם לכך מימושם ואופן הקצאת של הכספים כאמור נעשים על פי המנגנונים שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 1998, ומאושרים בתכנית העבודה של החטיבה להתיישבות. הביצוע נעשה לצד מנגנוני פיקוח ובקרה על פי כל שלבי החלטה הממשלה ובכפוף לקיומו של הסכם מסגרת בתוקף (נכון למועד זה הסכם המסגרת בתוקף עד יולי 2027). הרחבה מקצועית והשיקולים המקצועיים בעניין הצורך הממשי שעלה בקרב יישובים ומועצות בתחום זה של חברה וקהילה פורטו במכתבו של מר יואב אריאל מהחטיבה להתיישבות המלמד על התגברות הצרכים באזורים של ההתיישבות הכפרית בכלל ואלו המוגדרים בנוסף לכך ככאלו המצויים באזורי עדיפות לאומית דווקא בעת הזו.

6. במסגרת חוות הדעת המשפטית מיום 7.12.2023 הבהרנו כי פעולות בנושאי חברה וקהילה תבוצענה באמצעות פרסום קול קורא לתמיכה ברמה ארצית לכל המועצות להן יישובים כפריים, על פי דין בהתבסס על קריטריונים שוויוניים ובהתאם להוראת תכ"ס תמיכות בגופים אחרים.

7. לאור כל האמור לעיל אין מניעה להקצות את התוספת התקציבית לתחום של חברה וקהילה במגזר הכפרי כמבוקש.

בברכה,

חווה וינגוט, עו"ד

היועצת המשפטית

העתק:

מר אבי מאיר, מנכ"ל משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות

מדינת ישראל

משרד החינוך

היועצת המשפטית

ירושלים, ז' בטבת תשפ"ד

19 בדצמבר 2023

לכבוד

מר יואב קיש, שר החינוך

מר חיים ביטון, שר במשרד החינוך

מר מאיר שמעוני, המנהל הכללי

שלום רב,

הנדון: חוות דעת משפטית בעניין יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית לשנת 2023 – בהמשך להחלטת ממשלה 1096 – תיקון ההחלטה בסעיפי משרד החינוך ומשרד ההתיישבות

לאחרונה נתקבלה בממשלה החלטה מספר 1096 מיום 27.11.23 ("יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2023 – תיקון החלטת ממשלה"), שתיקנה החלטות קודמות בנושא (החלטה מספר 241 מיום 24.2.23, החלטה 511 מיום 14.5.23, החלטה מספר 562 מיום 23.5.23 והחלטה 861 מיום 30.7.23). כעת מבוקש לתקן את נספח א' בהחלטה, כפי שיפורט להלן, ובעקבות הצעת התיקון נתבקשנו ליתן חוות דעת משפטית בנושאים המפורטים להלן, וזאת בהמשך לחוות הדעת המשפטיות שניתנו ביום 14.5.23, 5.7.23, 15.8.23, 5.9.23, 29.8.23, 12.9.23, 14.9.23 וכן 2 חוות דעת מיום 6.12.23, ובהתאם להנחייה 1.1801 של היועץ המשפטי לממשלה.

הנתונים התקציביים הכלולים בחוות הדעת נתקבלו מהיחידות המקצועיות וממנהל כלכלה ותקציבים שבמשרד החינוך.

נבהיר כי חוות דעתנו מתווספת לכלל חוות הדעת הקודמות, שכלל שלא שונו בחוות דעת מאוחרות להן ובחוות דעת זו, בעינן עומדות.

להלן חוות דעתנו לגבי תיקון נספח א' להחלטה 1096 כך שבמקום:

מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט
206703	מינהל החינוך הדתי	19,530	מענה תקציבי למאפיינים הייחודיים של החמ"ד, סיוע לרשתות חינוך בחמ"ד, תגבור שעות לימוד במקצועות יהדות בחינוך – יסודי

מדינת ישראל

משרד החינוך

היועצת המשפטית

206703	מינהל הדתי	החינוך 2,196	חמ"ד, פעילות לא פורמלית, סמינריונים
--------	---------------	--------------	-------------------------------------

יבוא :

מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2023 (אלפי ש"ח)	פירוט	חות דעת
206304	מוכר שאינו רשמי	5,000	שרתים ומזכירים	<p>נמסר לנו כי סכום זה מיועד להוספת תקצוב ברכיב שרתים ומזכירים במוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים, על מנת שיהיה בגובה התקציב בעניין זה כבמוסדות רשמיים (87%). מאחר שבהתאם לנוסח תקנות חינוך ממלכתי (מוסדות מוכרים), תשי"ג - 1953 מוסדות חינוך מוכרים מקבלים אחוז חלקי מתקן הבסיס שאחד ממרכיביו הוא שרתים ומזכירים, הרי שככל שמבקשים לבצע שינוי ולהוסיף תקצוב במרכיב זה – יש לתת לכך ביטוי בתקנות. נעיר כי התיקון צריך להבחן גם בהיבטי שוויון ובכלל זה היחס הנדרש בין תקצוב החינוך המוכר שאינו רשמי והחינוך הרשמי.</p> <p>נפרט:</p> <p>"תקן הבסיס" מוגדר בתקנות הנ"ל כך:</p> <p>"תקן הבסיס" - השתתפות המדינה בקיום מוסד חינוך רשמי בכל התחומים האלה:</p> <p>(1) התקצוב הניתן בעד שעות אורן, שהן מספר השעות המזעריות שלומדים תלמידים בכיתתם, כפי שמורה המשרד מזמן לזמן, בצירוף התקצוב הניתן למוסדות חינוך רשמיים שאינם משתתפים בתכנית החדשה, ובלא התוספות הניתנות למוסדות רשמיים בלבד - לרבות לפי דבר חקיקה, תוספת בשל מדד הטיפול או גודל הכיתה, או תוספות בשל תכניות מיוחדות;</p> <p>(2) עלות אגרת שכפול, חומרי מלאכה וערכות טכנולוגיות;</p> <p>(3) שירותים נלווים - מזכיר ושרת;</p> <p>תקנה 9(א)(2) לתקנות הנ"ל קובע כי: "השתתפות המדינה תהיה בשיעור של 75% מתקן הבסיס של מוסד חינוך רשמי</p>

מדינת ישראל

משרד החינוך

היועצת המשפטית

<p>דומה"א) פחות ככל שאינו עומד בתנאים הקבועים בתקנות).</p> <p>על כן, על מנת שניתן יהיה לשנות את תקצוב אחד הרכיבים מתקן הבסיס, נדרש לבצע תיקון של התקנות האמורות.</p> <p>יוער כי נמסר לנו כי התקציב המצוין של 5 מלש"ח הינו רק השליש המיועד לשנת 2023. לא ברור מה קורה עם יתרת שנה"ל תשפ"ד.</p>				
<p>נועד למוסדות בחטיבה העליונה שבפיקוח ממלכתי דתי. במסגרות אלו עלה צורך בקיומו של מנהיג תורני או רב, בעל כישורים פדגוגיים, שאיננו מנהל בית הספר, שתפקידו הוא הנהגת אורח חיים תורני של התלמידים והצוות, מתן מענה לשאלות הלכתיות חינוכיות וחיבור התלמידים לקיום מצוות בהתאם לרוח ההלכה וגישור בין אורחות החיים התורניים למציאות המודרנית. בין מגוון הסוגיות החינוכיות עוסק הרב בהתמודדות התלמיד הדתי עם סוגיות המאפיינות את החיים המודרניים בהם חיים בסביבה האינטרנטית, סוגיות של תורה ומדע, תורה ומודרנה ותורה ומדינת ישראל. כמו כן הרב מקיים פעילות בלתי פורמלית נוספת לאורך השנה- סמינריונים, שנועדה לחזק את הערכים המקודמים על ידי הרב בשעות הבוקר גם בכלים בלתי פורמליים ומחוץ למערכת השעות הפורמלית.</p> <p>בשנת 2022 תוקצב נושא הרבנים במוסדות חינוך בסך של כ 37 מיליון ₪. בשנת 2023 התקציב הכולל המיועד לנושא, כולל התוספת הקואליציונית הצפויה, עומד על כ 50 מלש"ח.</p> <p>כפי שנמסר לנו מהיחידה המקצועית, ההצדקה לגידול התקציב נובעת מכך שעבור שנה"ל תשפ"ד עודכנו התבחינים לתקצוב פעילות זו. במסגרת העדכון נקבע כי שעות הרב עבור כלל מוסדות החמ"ד יתוקצבו במסגרת תקנה תקציבית אחת, עם קריטריונים אחידים לזכאות לתקצוב עבור כלל המוסדות בחטיבה העליונה</p>	<p>חמ"ד פעילות לא</p> <p>מורכב (מורכב 16,726 מהסכום המקורי פורמלית, שנקבע בהחלטה סמינריונים 1096, ועמד ע"ס 2196 אש"ח + תוספת של 14,530 אש"ח)</p>		<p>מינהל החינוך הדתי</p>	<p>206703</p>

מדינת ישראל

משרד החינוך

היועצת המשפטית

<p>שבפיקוח ממלכתי דתי. זאת בשונה מהמצב שהיה נהוג עד לשנה"ל תשפ"ג, שבו הייתה חלוקה בין סוגי מוסדות שונים. כמו כן עודכן מספר שעות הרב המתקצבות לכלל המוסדות שיעמוד על (עד) 24 ש"ש לכל מוסד ללא הבחנה בין סוגים שונים של מוסדות כפי שהיה בעבר. שינוי זה הגדיל את מספר השעות שמבוקש לתקצב לפעילות זו.</p> <p>טעם נוסף לגידול התקציבי נובע מכך שבמסגרת תקנה זו מבוקש לתקצב גם פעילות של סמינריונים. מדובר בפעילות בלתי פורמלית משלימה שמקיים הרב הבית ספרי ועוסקת בתכנים שהרב עוסק בהם. אמנם האפשרות לתקצוב פעילות זו היתה קיימת בתקנות החמ"ד גם בעבר, אך היא לא מומשה. במסגרת העדכון בנוסח התקנה, נקבעו מנגנון ודרכי פעולה ברורים על מנת לתקצב פעילות זו, ככל שיותר תקציב בתקנה לאחר ההקצאה לשעות רב.</p> <p>בכפוף לאמור לעיל, אין מניעה משפטית להעברת התקציבים ובלבד שכספי ההקצבה יועברו בהתאם לכל דין, לרבות מבחני ההקצבה.</p>				
--	--	--	--	--

בברכה,



אילת מלקמן, עו"ד
היועצת המשפטית

העתק:

מר משה שגיא, סמנכ"ל ומנהל מינהל כלכלה ותקציבים
מר יניב זוהר, חשב המשרד
מר אסיף קזולה, ראש מטה שר החינוך
מר ירון גנץ, יועץ לשר החינוך
מר נסים טובול, ראש מטה המנכ"ל

מדינת ישראל
משרד החינוך

היועצת המשפטית